

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на околната среда и водите

Регионална инспекция по околната среда и водите – Монтана

РЕШЕНИЕ

ПО ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА

№ МО 4 - 6/2010 г.

На основание чл. 99, ал. 2 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и чл. 19, ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда, във връзка с чл. 31, ал. 1 и ал. 4 и чл. 32 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и чл. 39, ал. 12 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитени зони

НЕ ОДОБРЯВАМ

Осъществяването на инвестиционно предложение „Изграждане на МВЕЦ „Дълги дел“ на р. Голяма река с кота на водохващане 545 м (дъно река) и кота сграда на централа 505 м, в землището на с. Дълги Дел, общ. Георги Дамяново, обл. Монтана”

Възложител: “Екофорс” ЕООД, гр. Видин

Седалище: гр. Видин 3700, ул. “Цар Иван Асен II” № 10; ЕИК: 105555754

Кратко описание на инвестиционното предложение:

Инвестиционното предложение предвижда изграждане на малка водоелектрическа централа с мощност 400 kW на течащи води на р. Голяма река с кота на водохващане 545 м (дъно река) и кота сграда на централа 505 м, в землището на с. Дълги Дел, общ. Георги Дамяново. Водохващането ще е разположено на кота 545 м при вливането на р. Конярска в р. Голема река и представлява масивен яз с челно водовземане, височина 2,5 м, ширина 30 м и завирена площ около 1000 м². Застроеното водно количество ще е 1,800 м³/сек., като се предвижда минималното оводнително водно количество да е 0,150 м³/сек. Напорният тръбопровод, свързващ водохващането с централата ще е с дължина около 900 м и диаметър Ф 1000 мм, и ще бъде подземно положен. Трасето на тръбопровода минава по протежението на левия бряг на реката и след пресичането ѝ по десният бряг до сградата на МВЕЦ на кота 505 м. Площадката на сградата на централата ще е с площ 500 м². В сградата ще бъдат разположени 3 бр. хидроагрегати с обща мощност 400 kW. За присъединяване към електропреносната мрежа се предвижда изграждането на 1 бр. железорешетъчен стълб (ЖР) и силов кабел. Територията, на която се предвижда да се реализира инвестиционното предложение е разположена на около 2 км южно от с. Дълги дел, непосредствено до паметник на културата с национално значение „Каменното (Римско) селище” и попада в границите на защитена зона BG 0001040 „Западна Стара планина и Предбалкан” за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и защитена зона BG 0002002 „Западен Балкан” за опазване на дивите птици. Съгласно Плана за управление на речните басейни в Дунавски район, утвърден със Заповед № РД-293/22.03.2010 г. на Министъра на околната среда и водите инвестиционното намерение за изграждане на ВЕЦ „Дълги дел” попада в повърхностно водно тяло с код BG1OG789R001 и име - Огоста RWB01 (р. Огоста от извора до вливането в яз. Огоста и притоците Превалска и Дългоделска Огоста) с код на типа

BGTR13 и дължина 138,638 км. Екологичното състояние на водното тяло е умерено, химичното е добро и хидроморфологичното е много лошо.

поради следните **мотиви (фактически основания)**:

1. Докладът не е съобразен с Плана за управление на речните басейни (ПУРБ) в Дунавски район, неразделна част от който са мерките за мониторинг и контрол, регламентирани в становище по Екологичната оценка (ЕО) № 6-2/2009 г. и изменението на Закона за водите (ДВ бр. 61 от 6 август 2010 г.). Основната цел на Плана е достигане, запазване и подобряване на доброто състояние на водите в Дунавския район за басейново управление до 2015 г. За постигането на тази цел в ПУРБ са заложили програми от мерки за предотвратяване и намаляване на антропогенния натиск и въздействие върху водните ресурси. Мерките заложили в ПУРБ, касаещи водно тяло с код BG1OG789R001 и свързаните с него защитени територии и зони, обявени за опазване на местообитания и биологични видове, в които поддържането или подобряването на състоянието на водите е важен фактор за тяхното опазване, са както следва:

- основна мярка за постигане на целите на опазване на околната среда в това водно тяло е „Забрана за издаване на разрешителни за водовземане с цел ВЕЦ (с изключение на руслови ВЕЦ на съществуващи бентове и прагове)“;

- мярка BG1MB168 - Забрана за изграждане на нови ВЕЦ или разширяване на съществуващи, във водни тела попадащи в защитени зони по Директива 92/43/ЕИО за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и Директива 79/409/ЕИО за опазването на дивите птици, съгласно Приложение 7.1.3 на ПУРБ;

- мярка BG1MB170 - недопускане на нови негативни промени в хидрологичния режим (ВЕЦ, баластриери, хидромелиорации свързани с нови водовземания, отводнявания и др.) на природните местообитания и поддържането им в благоприятен природозащитен статус, за водните тела попадащи в защитени зони.

2. Съгласно изискванията на чл. 118ж, ал. 1, от Закона за водите, не се разрешава водовземане от повърхностни води за производство на електроенергия, когато участъка попада в зони за защита на местообитанията и биологичните видове и когато са въведени ограничения и забрани в ПУРБ.

3. Изграждането на ВЕЦ:

- е причина за промяна на речните и крайречните местообитания, като причинява пресушаване или продължително наводняване на участъци от реката и в близост до нея, променя характеристиката на грунта, течението на реката, условията за седиментация и др. Това води до загуба на природни местообитания и местообитания на видове, поради промяна на екологичните характеристики на тези участъци от реката, които са под влиянието на централата. Изграждането на МВЕЦ може да доведе до фрагментация, загуба на екотон и др.;

- влошава качеството на местообитанията в резултат отнемане на води от реката и промяна на хидрологичния режим (падане на водни нива и количества, намаляване на периодичните заливания на терасите, скоростта на течението и турбуленцията), кислородният (намаляване на кислородното съдържание) и температурните режими (повишаване на летните и намаляване на зимните температури, по-големи сезонни и денонощни амплитуди);

- е свързано с промяната в хидрологичния режим на речният участък е свързана и с риска от фрагментация на местообитания, респективно на субпопулации на някои видове хидробионти. Недостатъчният воден отток, особено ако съвпадне с размножителният период на ихтиофауната, би могъл да доведе до фрагментация на местообитанието на някои опазвани видове риби и безгръбначни в ЗЗ.

В тази връзка авторският колектив е направил заключение в т. 4.2. на ДОВОС – Повърхностни и подземни води “Най-значимите отрицателни въздействия във фазата на експлоатация са върху количествените характеристики на компонент “повърхностни води”. Те имат ограничен обхват, в участъка от речното корито между водохващането и долната вада на централата (от кота дъно река 545м до кота дъно река 505м и дължина около 900м) и се дължат на намалено водоподаване в този участък, в резултат на отклоняване на част от

наличните води по напорния тръбопровод на централата”, както и “Практически най-значимите отрицателни въздействия от експлоатацията на инвестиционното предложение са върху количествените параметри на речния отток, в ограничен участък от речното корито с дължина около 1 км, между водохващането и долната вада на централата (от кота 545м до кота 505м) и се дължат на намалено водоподаване в този участък, поради отклоняване на част от наличните води по напорния тръбопровод на централата”.

4. По отношение на кумулативния ефект:

4.1. Началото на река Голяма река е след сливането на р. Трещена и р. Крива река. На р. Трещена има изградена ВЕЦ "Трещена" с кота водохващане 800,00 и сграда ВЕЦ на кота 590,00. На р. Крива река се изгражда ВЕЦ "Крива река" с кота водохващане 847,70 и сграда ВЕЦ на кота 584,20. Надолу по течението на р. Голяма река има издадено разрешително с кота водохващане 490,00 и сграда ВЕЦ на кота 450,00. Кумулативният ефект от въздействия в зоната по водното тяло ще е значителен. В ДОВОС и ДОС е направено заключение, че настъпващите изменения в хидрологичният режим на реката ще доведат до някои промени на екологичните условия за водните обитатели и ландшафта.

4.2. В ДОС, в Таблица № 1 към раздел II. авторите са посочили, че “На този етап не може да се направи точна количествена оценка на степента на тези неблагоприятни въздействия”. Направени са заключения, че “Преграждането на водни площи с диги ще доведе до изменение в хидрологичният режим на река Голяма река в резултат от функционирането на рибарник „Дълги дел” и ИП за изграждане на друг МВЕЦ в близост до участъка на разглежданото ИП, като се очаква кумулативен ефект – увеличаване на участък от река Голяма река, с изразено маловодие”.

5. Проведена е среща за обществено обсъждане на ДОВОС, на която участниците изразяват категоричната си воля за съхраняване на природните дадености в района и недопускане на осъществяването на инвестиционното предложение за изграждане на МВЕЦ „Дълги дел” на р. Голема река. Реализирането на инвестиционното предложение пряко ще засегне мястото за отдих и провеждане на празника на Балкана в местността „Младенин вир”, където жителите на селото са изградили маси, пейки, беседки, навеси и естрада.

6. В РИОСВ – Монтана са представени отрицателни становища на Областния управител на обл. Монтана, Кмета на общ. Георги Дамяново, Кмета на с. Дълги дел, Директора на ДГС – Говежда и БДУВДР – Плевен по отношение на изграждането на МВЕЦ „Дълги дел” на р. Голема река с кота на водохващане 545 м (дъно река) и кота сграда на централа 505 м, в землището на с. Дълги Дел, общ. Георги Дамяново.

Заинтересуваните лица могат да обжалват решението по реда на Административнопроцесуалния кодекс в 14-дневен срок от съобщаването му по чл. 99, ал. 4 от Закона за опазване на околната среда.

Дата: 29.11.2010г.

ДЕНИЦА СЛАВКОВА
Директор на РИОСВ-Монтана

